

Ἡ σύμβαση

ΕΣΣΟ - ΠΑΠΠΑΣ

Β'. Τὸ χαλυβουργεῖο

Γιάννη Τομπρογιάννη

Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ

Οἱ «ὕποχρεώσεις» τοῦ Τὸμ Πάππας σχετικὰ μὲ τὴν ἰδρυση Χαλυβουργεῖου (ὅπως περιέχονται στὴ σχετικὴ ἐπιστολὴ τοῦ καὶ ποὺ τὶς ἀποδέχτηκε ἡ Κυβέρνηση), εἶναι οἱ πρὶν κάτω :

«1. Ἐπιβεβαιούμεν ὅτι θέλομεν κατασκευάσει ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς συμβάσεως προβλεπόμενης προθεσμίας ὁλοκληρωμένον χαλυβουργεῖον, χρησιμοποιοῦν ὡς πρώτας ὕλας σιδηρομεταλλεύματα, παλαιοσίδηρον (SCRAPS) καὶ ἄλλα ὑλικά διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν ἐν τῇ συμβάσει προϊόντων καὶ ἄλλων συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀγορᾶς.

Συνημμένως ὑποβάλλεται πῖναξ περιέχων τὸ προβλεπόμενον πρόγραμμα παραγωγῆς τοῦ χαλυβουργεῖου.

2. Δεδομένου ὅτι ἡ σχεδιαζομένη δυναμικότης τοῦ ἐργοστασίου θὰ εἶναι μείζων τῆς ἀρχικῶς προγραμματισθείσης, τὸ προβλεπόμενον κόστος αὐτῆς ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἀνέλθῃ εἰς 80—85 ἑκατομ. δολλάρια περίπου.

3. Ἐπιβεβαιούμεν ὅτι ἡ ἀνέγερσις τοῦ χαλυβουργεῖου θὰ ἄρξηται ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους διὰ τῶν ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς προϊόντων ψυχρᾶς ἐξελάσεως, ἐν συνεχείᾳ διὰ τῶν ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς προϊόντων θερμῆς ἐξελάσεως καὶ τέλος διὰ τῶν ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς χάλυβος. Εἰς ἔνδειξιν τῆς βεβαιότητος πραγματοποιήσεως τοῦ ἄνω ἔργου ἀποδεχόμεθα ὅπως ἐπαυξήσωμεν εἰς πέντε (5) ἑκατομμύρια δολλάρια τὴν ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν δι' ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, περιοριζομένης ἀντιστοίχως κατὰ τὸ ποσὸν τῆς αὐξήσεως ταύτης τῆς παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ἀνοιγείσης ἀνεκκλήτου πιστώσεως».

Ἡ ἀρχικὴ σύμβασις τοῦ Τ. Πάππας

προέβλεπε ἐγκατάστασις, λειτουργία καὶ ἐκμετάλλευσις (ἐκτὸς τῶν ἄλλων) ἐνὸς ἐργοστασίου παραγωγῆς χάλυβος καὶ προϊόντων ἐκ χάλυβος, ἐτήσιας παραγωγικῆς ικανότητος 255.000 μετρικῶν τόννων χυτοσίδηρου.

Μὲ τὴν «ἀναθεώρησι» τῆς σύμβασις, ἡ Κυβέρνησις δέχτηκε τὴν πρὶν πάντων προταθεῖσα ἰδρυση χαλυβουργεῖου 85 ἑκατομ. δολλαρίων, ἀντὶ τῆς ἀρχικῆς, προϋπολογισμοῦ 49 ἑκατομ. δολλαρίων, χωρὶς καμμιὰ ἄλλη ἀλλαγὴ τῶν ὁρῶν τῆς ἀρχικῆς σύμβασις (σχετικὰ μὲ τὸ χαλυβουργεῖο).

Ὑπενθυμίζουμε αὐτοὺς τοὺς βασικοὺς ὁρους :

1. Τὸ χαλυβουργεῖο αὐτὸ θὰ κατασκευασθῇ ἀπὸ τὸν Τ. Πάππας σὲ συνεργασίᾳ μὲ τὴν Ἀμερικανικὴ Ἑταιρίαν χάλυβος REPUBLIC STEEL.

2. Θὰ χρησιμοποιεῖ τὴν HV 1 μέθοδον κατεργασίας γιὰ τὴν παραγωγὴν σπογγώδους χυτοσιδήρου (SPONGE IRON), χρησιμοποιώντας γιὰ πρώτη ὕλη σιδηρομετάλλευμα καὶ προϊόντα τοῦ διϋλιστηρίου. Ὁ χάλυψ θὰ παράγεται ἀπὸ σπογγώδη χυτοσίδηρο, παλαιοσίδηρο καὶ ἄλλα ὑλικά σὲ ἠλεκτρικοὺς κλιβάνους.

3. Τὸ ἐργοστάσιον θὰ περιλαμβάνει τὶς ἀναγκαῖες ἐγκαταστάσεις γιὰ τὴν παραγωγὴν ἐλατῶν πλατέων προϊόντων θερμῆς καὶ ψυχρᾶς ἐξελάσεως (ἴδε κατωτέρω τὴν I καὶ II τυπικῆς ἐτήσιας κατανομῆς παραγωγῆς προϊόντων ἐκ χάλυβος).

Π Ι Ν Α Ξ

α) Ἐλάσματα (STEEL PLATES)	τόννοι	35.000
β) Ταινίες χαλύβδινες γιὰ κατασκευὴ σω-		

λήνων	τόννοι	70.000
γ) Χαλυβδόφυλλα (SHEETS) από θερμή έξελαση (HOT VOLLED STEEL SHEETS)	»	10.000
δ) ήμικ)σμένα προϊόντα θερμής εξελάσεως σε ρόλλους	»	116.000
Σύνολο:	»	231.000

Π Ι Ν Α Ξ Ι Ι

Από τις πιο πάνω 116.000 τόννους ήμικατεργασμένα προϊόντα θερμής εξελάσεως σε ρόλλους, προβλέπεται η παραγωγή (τυπική ετήσια κατανομή) των πιο κάτω προϊόντων :

α) Χαλυβδόφυλλα ψυχράς εξελάσεως (STEEL SHEETS COLD VOLLED) τόννοι	40.000
β) Έπιψευδ)μένα χαλυβδόφυλλα (GALVANIZED SHEETS)	» 12.500
γ) Λευκ)ρος (TINPLATE)	» 40.000

«Ουδενμία άδεια δια τήν παραγωγήν πλατέων προϊόντων ψυχράς εξελάσεως, περιλαμβανομένων έπιψευδαργυρωμένων (γαλβανισμένων) και έπικασσιτερωμένων χαλυβδοφύλλων ως και ταινιών χάλυβος προς κατασκευήν σωλήνων θέλει χορηγηθή παρὰ του Δημοσίου δια περίοδον 48 μηνών από της ισχύος της συμβάσεως (ή μέχρι της ήμέρας έναρξεως της παραγωγικής λειτουργίας του εργοστασίου χάλυβος, έφ' όσον αυτή ήθελεν άρξηται ένωρίτερον της ως άνω προθεσμίας».

Μέσα στην προθεσμία αυτή, που στο διάστημά της διαφυλάσσεται ή μονοπωλιακή παραγωγή πλατέων προϊόντων ψυχράς εξελάσεως κλπ. κλπ. ως άνω, το χαλυβουργείο «ηύξημένης δυναμικότητας» ετήσιας παραγωγής ενός περίπου εκατομμυρίου τόννων θα φτάσει τους άρχικούς 255.000 μέχρι το 1966 τους 478.000 τόννους μέχρι το 1970 και πάνω από 900.000 τόννους το 1975.

— (Έδω νομίζουμε άναγκαίο, να ονομάσουμε μιὰ μικρή παρένθεση κατατοπιστική σε πολύ γενικές γραμμές έστω) :

Το πρόβλημα της χαλυβδοβιομηχανίας στον εύρωπαϊκό χώρο και ιδιαίτερα στην Ελλάδα, έχει ξεχωριστή μορφή. Η τεχνική πλευρά είναι ή πιο κάτω :

Απ' τα σιδηρούχα μεταλλεύματα, με θέρμανση και άναγωγή, παίρνουμε λιωμένο εύκολότηκτο κράμα σιδήρου και άνθρακου, το λεγόμενο πρυτοσίδηρο (μαντέμι ή χυτοσίδηρο). Αυτό είναι ή πρώτη ύλη της χαλυβδοβιομηχανίας. Το βάζουμε λιωμένο σε φούρνους (Σήμεντ — Μαρτέν ή ήλεκτροκάμινα) και με έμφύσηση άέρα, του καίμε το πλεόνασμα άνθρακα (και

πυριτίου) που περιέχει και παίρνουμε το χάλυβα σε χοντρά μακρουλά κομμάτια (τά INGOTS).

Στους φούρνους αυτούς μπορούμε να ρίξουμε και άπακόμματα παλιού σιδήρου (SCRAP) και σιδηροκράματα για να πετύχουμε τη σύνθεση του χάλυβα που θέλουμε. Τα INGOTS αυτά (μπιλιέτα ή ταρζέτα) τα περνάμε στα έλαστρα και έχουμε τις μορφές του άκατέργαστου χάλυβα της άγοράς (ράβδοι σε διάφορες διατομές = μορφοχάλυψ, δοκοί, λαμαρίνες).

Τρεις λοιπόν, φάσεις στην κατασκευή. Η φάση χυτοσίδηρος, ή φάση BILLETS χάλυβας, ή φάση μορφοχάλυψ :

Η βασική βιομηχανία είναι ή κατασκευή χυτοσιδήρου και μεγάλων χαλύβδινων κομματιών. Γι' αυτή τη βασική βιομηχανία χρειάζονται μεγάλες έγκαταστάσεις και πολλά κεφάλαια. Και το άποτέλεσμα; δίνει προϊόν πολυ χτυπημένο στην άγορά. Από τη φάση αυτή και πέρα μπορούμε να έγκαστήσουμε φούρνους χαλυβδοποίησης (ή λιωσίματος παλιοσίδηρου) και έλαστρα με την παραγωγή ράβδων και φύλλων όχι πολυ μεγάλων διατομών. (Αυτό τελευταία έχουνε κάνει στην Ελλάδα οι δυο χαλυβδοβιομηχανίες «Χαλυβουργική» και «Ελληνική Χαλυβουργία»). (Η Λάρυμνα «φιλοδόχησε» να άξιοποιήσει τα νικελιούχα σιδηρομεταλλεύματά της και ίδρυσε μιὰ βασική βιομηχανία με κατασκευές καμινιού έλαφρότερες —μέθοδος KRUPP — PENN — παραγωγή νικελιοχάλυβα, προϊόντος με πολυ ύψηλή τιμή, αλλά δεν «κάρθωσε να κάνει τίποτα». Υπάρχουν στην περίπτωση της όμως δυνατότητες έπιτυχίας που μπορούν να άξιοποιηθούν αν... υπάρχει διάθεση έπιτυχίας!).

Σήμερα, μιὰ βασική βιομηχανία κοινού χυτοσιδήρου, αν ή ετήσια παραγωγή της δεν ξεπερνάει το 1 εκατομμύριο τόννους κι' αν δεν μπορέσει να μπει στην ΕΚΑΧ. (Εύρωπαϊκή Κοινοπραξία Άνθρακος και Χάλυβος), δεν είναι φυσικό να προκαλεί έπιχειρηματικό ένδιαφέρον. Το είδος προσφέρεται σε τιμές 30%—40% κάτω άπ' τις τιμές πωλήσεως του στις χώρες που το παράγουν.

Δύσκολος ό συναγωνισμός, αλλά και έπικίνδυνη ή άποκλειστική έξάρτηση της λειτουργίας της χαλυβδοβιομηχανίας (χαλυβουργικών φούρνων, έλαστρων κλπ.) άπο τα μονοπώλια, που θα άφεθούν να παράγουν την πρώτη ύλη (χυτοσίδηρο) της χαλυβδοβιομηχανίας.

Όταν στήνονταν οι χαλυβουργικοί φούρνοι και τα έλαστρα, υπήρχαν σε άφθονία τα παλιοσίδερα («προϊόν» του πολέμου) στη μεσογειακή περιοχή. Η τεράστια ζήτησή τους άπ' όλες τις μεγάλες χαλυβδοβιομηχανίες Ιταλίας, Γαλλίας,

Γερμανίας, Ιαπωνίας κλπ., προκάλεσαν έλλειψη SCRAPPS στην αγορά και αναγκαστική στροφή στο χυτοσίδηρο, αλλά ο χυτοσίδηρος είναι ακριβώτερος απ' τα SCRAPPS και οι μεγάλες σιδηροβιομηχανίες της Εύρώπης αναγκάζονται να κρατάνε περιορισμένα τα περιθώρια ανάμεσα στο χυτοσίδηρο και τα χαλύβδινα προϊόντα.

Στην Ελλάδα, η εγκατάσταση τέτοιων χαλυβουργικών φούρνων και ελάστρων, έγινε για αποκλειστική παραγωγή σιδήρου, μπετόν (και για μια μικρή παραγωγή χαλυβδοφύλλων), στηρίχτηκε για πρώτη ύλη κυρίως στα παλιοσίδερα (άπαγορεύτηκε μάλιστα και η εξαγωγή τους) και απέδωσε σημαντικά.

Αντίθετα, η ίδρυση ύψικαμίνων (ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ), κάτω από τις διεθνείς συνθήκες τιμών και έμπορίας χυτοσιδήρου, δεν ήταν δικαιολογημένη σαν ιδιωτική κερδοσκοπική επιχείρηση και ασφαλώς η ίδρυση δεν θα είχε πραγματοποιηθεί, α) αν τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης δεν ήταν άσήμαντο ποσοστό του συνόλου του απαιτηθέντος κεφαλαίου (52 εκατομ. μετοχικό κεφάλαιο, επί συνόλου παγίου κεφαλαίου 1.079 εκατομ. δραχμών) και β) αν δεν ήλπιζε σε δημιουργία μονοπωλιακής έκμετάλλευσης της έθνικης κατανάλωσης και εξασφάλισης δασμολογικής υψηλής προστασίας.

Η πρόσφατη διακοπή της λειτουργίας της ύψικαμίνου της «Χαλυβουργικής» και οι άλλες διαπιστώσεις, γύρω απ' τη μονοπώληση του έσωτερικού έμπορίου, σιδήρου μπετόν, τα σοβαρά αποθέματα χυτοσιδήρου, προϊόντος της μιάς ύψικαμίνου (ή άλλη παραμένει ως απλή σκιά της πρώτης) μέσα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα λειτουργίας της, ή δασμολογική προστασία επί του χυτοσιδήρου, οι άμφιδόλου ακριβείας κοστολογήσεις των προϊόντων, ή μη χρησιμοποίηση ντόπιων σιδηρομεταλλευμάτων, ή έκλογή συστήματος ύψικαμίνου με χρήση μεταλλουργικού κώκ, είσαγομένου κι' αυτού απ' το έξωτερικό κλπ. κλπ. αποδείχνουν τα πιο πάνω αναφερόμενα και θέτουν ολόκληρο το τίρόβλημα της χαλυβδοβιομηχανίας στην Ελλάδα για επανεξέταση, έρευνα και επανεκτίμηση των παραγόντων, που το επιηρεάζουν και των συντελεστών, που το συνιστούν. Αυτά ισχύουν και για τις ελληνικές δραχμόβιες βιομηχανίες και για τον Τόμ Πάππας και το Χαλυβουργείο της REPUBLIC TSEEL. Και απ' αυτά συνάγονται τα πιο κάτω :

1) Τα 40 εκατ. δολάρια του Τ. Πάππας, που πρόβλεπε για το Χαλυβουργείο ή αρχική σύμβαση, ήταν ανεπαρκή για τέτοια εγκατάσταση. Γι' αυτό, η αναθεώρηση —αύξηση της επένδυσης του χαλυβουργείου ήταν πράξη παραχώρησης του Έλλ. Δημοσίου προς τον Τ. Πάππας κι' όχι το αντίθετο, δηλ. επιτυχία = ά-

πόσπαση μεγαλύτερου ύψους επένδυσης. Εκτός απ' αυτό συνάγεται η προχειρότητα των προτάσεων του αναδόχου για ίδρυση χαλυβουργείου (ίσως συνέπεια του κλεισίματος συμφωνιών για μεγάλες τεχνικοοικονομικές έκμεταλλεύσεις από μεσίτες, κινουμένους με πρόχειρες χοντρομελέτες, ίσως επιδίωξη άσάφειας και δημιουργίας ανάγκης αντικειμενικής νέων διαπραγματεύσεων και νέων επιδιώξεων).

2) Ο Τόμ Πάππας έρχεται (ή εμφανίζεται ότι έρχεται) με πολλά δολάρια. Αυτό λέει η σύμβασή του.

Θα κάνουμε δασμόβιο και τον Τ. Πάππας, για να κινείται με συναλλάγμα του έξωτερικού; Η σύμβαση προβλέπει επιστροφή των «είσαχθησομένων κεφαλαίων».

α) Δι' έτησίων δόσεων μή... υπερβαινουσών το 10% των είσαχθέντων κεφαλαίων έξωτερικού δι' έκαστον έργοστάσιον. Η επιστροφή θ' αρχίσει «μετά πάροδον έτους από της παραγωγικής δράσεως έκαστου έργοστασίου».

β) Προκειμένου περί «δανείων», χορηγηθησομένων παρά «έτέρων προσώπων», πλην των ιδίων των ιδρυτών των εν άρθρ. 1 και 2 εταιριών (ίδια κεφάλαια εταιριών το 25% του εμφανιζόμενου ως επενδυμένου κεφαλαίου), επιτρέπεται η αποπληρωμή των κατὰ παρέκκλισιν των ως άνω διατάξεων δι' έτησίων δόσεων «μή... υπερβαινουσών» το 20% των «είσαχθέντων κεφαλαίων» έξωτερικού δι' έκαστον έργοστάσιον, ως και την έναρξιν της επιστροφής του ποσού του δανείου και πρό της άνωτέρω καθοριζόμενης ήμέρας, έφ' όσον τοúτο προβλέπεται υπό των σχετικών συμβολαίων.

γ) Δι' έξυπηρέτησιν του είσαχθησομένου κεφαλαίου διά κέρδη «μέχρι ποσοστού 12% έτησίως και άνώτατον όριον» εκ των αναλογούντων εις το «εκ του έξωτερικού είσαχθέν τμήμα» του μετοχικού κεφαλαίου και έφ' όσον υπάρχουν τοιαύτα (κέρδη)!

δ) Διά την έξυπηρέτησιν του ποσού είσφορας έφευρέσεων και τεχνικών μεθόδων εις το εταιρικό κεφάλαιον διατίθεται συναλλάγμα (είτε για την επιστροφή του κεφαλαίου, είτε διά κέρδη, είτε δι' άμφοτερα) ίσο προς 10% της «καθορισθησόμενης» αξίας της ως άνω είσφορας είδών «κεφαλαίου».

ε) Διά πληρωμήν τόκων, διά τα υπό μορφήν δανείων είσαχθησόμενα κεφάλαια με τα κατωτέρω επιτόκια :

1) 6½% διά δάνεια χορηγούμενα παρά των μετόχων των ιδρυθησομένων εταιριών και 2) 7½% διά δάνεια χορηγούμενα υπό τρίτων.

Η σύμβαση προβλέπει επίσης εξαγωγή συναλλάγματος:

α) Για πληρωμή στην άλλοδαπή δαπανών δι' έν γένει μελέτας και τεχνικάς ύπηρεσίας (= εξαγωγή συναλλάγματος πριν είσαχθεί ακόμη ξένο κεφάλαιο), προσφερ-

θησομένους πρὸς τὸν Τ. Πάππας χάριν τοῦ σκοποῦ τῆς ἀνεγέρσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργοστασιακῶν συγκροτημάτων.

β) Γιὰ εἰσαγωγή ἀπὸ ὁποιαδήποτε πηγὴ ἀργοῦ πετρελαίου γιὰ τὸ διϋλιστήριο, εἰσαγωγή πρώτων ὑλῶν, συμπεριλαμβανομένων χημικῶν προϊόντων, σιδηρομεταλλεύματος παλαιοσιδήρου, ψευδαργύρου, κασσιτέρου καὶ μιγμάτων σιδήρου γιὰ τὴν παραγωγικὴ λειτουργία τῶν μονάδων τοῦ βιομηχανικοῦ συγκροτήματος.

γ) Πάσαν δαπάνην εἰς ξένον συναλλάγμα, γιγνομένην κανονικῶς καὶ λογικῶς γιὰ τὴν παραγωγικὴ λειτουργία του.

Ἡ ἐκτίμηση τοῦ ὕψους συναλλάγματος ποὺ θὰ χορηγεῖ στὸν Τ. Πάππας ἡ Τράπεζα Ἑλλάδος γιὰ ὅλα τὰ πρὶν πάνω ὁδηγεῖ σὲ ἐνδιαφέροντα ἀποτελέσματα. Ἔτσι ἔχουμε τὸ χρόνο ἐξαγωγή συναλλάγματος ἀπὸ:

ἀποσβέσεις 10% X 85	
ἐκατ. δολλ.	= 8.500.000 δολλ.
κέρδη ἐπὶ μετοχικοῦ	
κεφαλαίου 12,5%	= 2.600.000 »
Σύνολο:	11.100.000 »

Δηλαδή συναλλαγματικὴ ἐπιβάρυνση κατὰ τὸν νόμο, γιὰ προβλεπόμενη κλιμακωτὴ παραγωγή ἀπὸ 478.000 τόνους (τὸ 1970), ἕως 903.000 τόν. (τὸ 1975) = 23 (ἕως 12) δολλάρια. Αὕτῃ τουλάχιστο τὴν τεραστίαν συναλλαγματικὴ ἐπιβάρυνση δὲν τὴν ἔχουν οἱ ἑλληνικὲς χαλυβδοβιομηχανίες. (Οἱ ἀποσβέσεις τους δὲν ξεπερνᾶνε τὰ 3 δολλ. κατὰ τόννο).

3) Τὰ προϊόντα ποὺ πρόκειται νὰ παράγει τὸ Χαλυουργεῖο Τ. Πάππας καὶ εἰδικὰ τὰ ψιλὰ νούμερα ψυχρῆς ἐξελάσεως καὶ τὰ φύλλα τενεκὲ — θέλουν ἐκλεκτὰ εἶδη χάλυβος γιὰ νὰ κατασκευασθοῦν. Ἡ ἀγορὰ ζητᾷ ἀπ' αὐτὰ τὰ εἶδη «μεγάλου συντελεστὴ ἐπιμηκύνσεως» (Λαμαρίνες βαθείας ἐξελάσεως). Καὶ αὐτὰ τὰ εἶδη χάλυβα δὲν γίνονται μὲ ὁποιαδήποτε πρώτη ὕλη. Θὰ μπορέσει ἡ Ἑταιρία Χαλυουργίας τοῦ Τ. Πάππας νὰ κάνει λαρζέτες κατ'ἀλληλῆς γιὰ χαλυβδόφυλλα; Κι' ἂν δὲν τὸ πετύχει κι' ἀκίνητοποιήσει τὴν παραγωγή τοῦ σπογγώδους χυτοσιδήρου τοῦ γιὰ νὰ ἀναζητήσει στὴν εὐρωπαϊκὴ ἀγορὰ κατ'ἀλληλῆς ὑλὴ γιὰ τὰ ὑπόλοιπα προϊόντα τῆς χαλυουργίας του; Ποιὰ ἐξασφάλιση ὑπάρχει στὴ σύμβαση γιὰ τὴν περίπτωση τῆς ἐπανεξαγωγῆς τῶν κεφαλαίων τῆς ἀκτ'ἀλληλῆς καὶ ἀχρηστῆς τότε βιομηχανίας τοῦ Τ. Πάππας; Καὶ ποίος θὰ φορτωθεῖ τὰ ἐλαττωματικὰ προϊόντα, ποὺ θὰ παράγει γι' ἄλλες χρήσεις;

Οὔτε στὴν παλιά, οὔτε στὴν «νέα» σύμβαση διατυπώθηκε καμμιά ἐπιφύλαξη τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου σχετικὰ μὲ τὴν παροχὴ «ἐγγύησης» καλῆς λειτουργίας καὶ

ἐμπορεύσιμης παραγωγῆς, ὅταν μέσα στὴ μεγάλη προθεσμία τῶν 48 μηνῶν (τῆς παλαιᾶς σύμβασης γιὰ τὸ μειωμένης ἀπόδοσης χαλυουργεῖο· ἡ νέα σύμβαση δὲν ἔχει ἀκόμη ἐγκριθεῖ) θὰ ἐπιχειρήσει ὁ Τ. Πάππας ἢ οἱ διακαιοδόχοι του νὰ πραγματοποιήσουν αὐτὴ τὴ βιομηχανία. Καὶ μέσα στὴ μεγάλη αὕτῃ προθεσμία (ποὺ δὲν ἀποκλείεται νὰ μεγαλώσει μὲ παρατάσεις), ὁ Τ. Πάππας ἔχει τὸ μονοπώλιο τῆς παραγωγῆς τῶν προβλεπόμενων ἀπ' τὴ σύμβαση προϊόντων χαλυουργίας καὶ μπορεῖ νὰ διαπραγματεύεται τὰ συμβατικά του δικαιώματα μὲ κάθε ἄνεση, ἐνῶ τὸ Ἑλλ. Δημόσιο κρατᾷ δεσμευμένους τοὺς ἄλλους, τοὺς μικροὺς ντόπιους, ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ κινήσουν (ὄχι βέβαια τὰ ἐμφανιζόμενα ὡς κεφάλαια τοῦ Τ. Πάππας) μέσα σὲ τέσσερα χρόνια ἀρκετὰ κεφάλαια γιὰ νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ φτιάξουν ψιλὰ νούμερα λαμαρίνες καὶ λάμες σωληνουργίας.

4) Τὸ προβλεπόμενο ἀπ' τὴ σύμβαση Τ. Πάππας χαλυουργεῖο καὶ οἱ ἐπιπτώσεις τῆς ἱδρυσῆς του στὴν οἶκον. ἀνάπτυξη δὲν πρέπει νὰ ἐρευνηθοῦν ξεχωρισμένα ἀπ' τὸ ὅλο πρόβλημα τῆς παραγωγῆς χυτοσιδήρου, χάλυβος καὶ προϊόντων ἐκ χάλυβος μέσα στὴ χώρα μας καὶ τὴ μορφή τῶν φορέων αὐτῆς τῆς παραγωγῆς.

Ὅπως καὶ σὲ ἄλλες σχετικὲς περιπτώσεις, ἔτσι καὶ στὴν ἀπόφαση γιὰ ἱδρυση Χαλυουργεῖο ἀπὸ τὸν Τ. Πάππας δὲν ἐδάρυνε καμμιά σκέψη γιὰ προγραμματισμό, καμμιά γιὰ ἐξασφάλιση τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου στὴ γενικὴ μορφή τῆς ἐνταξῆς μιᾶς μεγάλης βαρεῖας βιομηχανικῆς μονάδας σὲ κάποιο πρόγραμμα οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας. Οὔτε ὁ τεχνικὸς κόσμος τῆς χώρας, οὔτε οἱ οἰκονομολόγοι, οὔτε οἱ βιομηχανικοὶ καὶ οἱ ἐμπορικοὶ κύκλοι ρωτήθηκαν γιὰ τὴν προνομιακὴ μονοπωλιακὴ ἐπιχείρηση τῆς παραγωγῆς προϊόντων βασικοῦ κλάδου τῆς βαρεῖας βιομηχανίας σὲ ἓνα ξένο μεσάζοντα.

Ἡ σημερινὴ κυβέρνηση, ποὺ ἐπὶ σειρὰ ἐτῶν ἦταν παρατηρητὴς, κριτὴς καὶ τιμητὴς τῶν διαδραματιζομένων στὸν τομέα τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης δὲν μπορεῖ νὰ ἐπικαλεσθεῖ εἴτε ἄγνοια τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ὑφισταμένων μελετῶν καὶ στοιχείων, εἴτε ἀμνησία τῶν δικῶν της (σὰν ἀντιπολίτευσης) χαρακτηρισμῶν τῆς σύμβασης, εἴτε ἀφέλεια περὶ ἐπωφελῶν τροποποιήσεων τῆς ἀρχικῆς σύμβασης, εἴτε ἄγνοια τῶν κινδύνων ἀπ' τὴ μετασυμβατικὴ ἐπιδιώξεις ἐνὸς μονοπωλιακοῦ συγκροτήματος.

Ὅταν ἡ ἐγχώρια καὶ οἰκονομικὰ ἀσήμαντος (σὲ σχέση μὲ τοὺς ὀπισθεν τοῦ Τ. Πάππας ἐπερχομένους ὁμίλους) ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ ἐπιβάλλει τὰ συμφέροντά της, δηλαδή τὴν ἀνάληψη καθὲς ζημίας της ἀπὸ τὴν ἄλλειψη ἐπαρκῶν ἰδίων κεφαλαίων (1)15 τοῦ ὀλικοῦ παγίου κεφαλαίου), ἀπὸ μεγάλη ἐπιβάρυνση τῶν βα-

σικῶν συντελεστῶν τοῦ κόστους ἀπὸ τεχνικὲς ἀνεπάρκειες, ἀπὸ μονοπωλιακὲς ἐπιδιώξεις προκαταβολικοῦ ἀποκλεισμοῦ κάθε ἀνταγωνιστῇ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς χώρας κλπ. κλπ. καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ καπαφέρει μὲ μετοχικὸ κεφάλαιο 52 ἑκατομ. ὀραχμές, δηλ. οὔτε μὲ δυὸ ἑκατομ. δολλάρια, μπορούμε νὰ φαντασθούμε τί θὰ γίνεῖ μὲ τὴν ξένη ἐπιχείρηση τοῦ Χαλυβουργείου ποὺ προβλέπει ἡ σύμβαση Τ. Πάππας, μὲ τὶς δεκάδες ἑκατομμύρια δολλάρια καὶ μὲ τὴ νομοθετημένη προνομιακὴ ἀποικιακὴ μεταχείριση τοῦ Ν. 2687.

Τώρα, βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ δυὸ τετελεσμένα γεγονότα, ἀποφασιστικὰ γιὰ τὴν παραγωγὴ σιδήρου καὶ χάλυβος στὴ χώρα μας καὶ μιὰ σειρά ἐξαρτημένων ἀπ' τὴν παραγωγὴ αὐτὴ κλάδων βιομηχανικῶν. Παρὰ ταῦτα εἶναι δυνατὴ μιὰ ἐθνικὴ λύση στὸ πρόβλημα τῆς «δημιουργίας» τῆς καταλλήλου καὶ συμφερώτερης γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας μορφῆς χαλυβδοβιομηχανίας μὲ ἢ χωρὶς βασικὴ βιομηχανία κατασκευῆς χυτοσιδήρου καὶ μεγάλων χαλύβδινων τεμαχίων.

1. Βασικὴ ἐπιδίωξη πρὶν ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ εἶναι ἡ συνέχιση ἀπὸ ἐλληνικὲς ἐπιχειρήσεις τῆς παραγωγῆς σιδήρου μπετόν καὶ ἡ ὑποδοήθησι μὲ κάθε μέσο τῆς διατήρησης χαμηλῆς τιμῆς κόστους. Παράλληλα μέτρα: ὀρθολογιστικὴ γιὰ διεθνῶς συναγωνιστικὴ τιμὴ ἐκμετάλλευση τῶν ντόπιων σιδηρομεταλλευμάτων, ἐμπλουτισμὸς κλπ. μὲ συμμετοχὴ τοῦ ἑλλην. δημοσίου. Δέσμευση καὶ διάθεση ἀποκλειστικὴ στὶς ἐγχώριες σιδηροβιομηχανίες τοῦ παληοσίδηρου. Συμμετοχὴ τοῦ ἐλληνικοῦ δημοσίου στὶς ἐπιχειρήσεις αὐτὲς μὲ δανεισμὸ ἀποκλειστικὰ γιὰ ἐκσυγχρονισμό καὶ ἐπέκταση ἐγκαταστάσεων καὶ ἀπαγόρευση τῆς συμμετοχῆς ξένων κεφαλαιούχων. (Ἡ ἐτήσια κατα-

νάλωση σιδήρου μπετόν, ὑπενθυμίζουμε, ξεπερνάει σήμερα τοὺς 200.000 τόν. σὲ σύνολο ἐγχώριας κατανάλωσης 400.000 τόνων).

2. Ἐλαστικὴ λειτουργία τῶν ὑπαρχουσῶν ὑψικαμίνων καὶ τῶν ἄλλων ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς σιδήρου μπετόν, ἀνάλογα μὲ τὴ διαμόρφωση τῶν τιμῶν ἐξαγωγῆς χυτοσιδήρου ἐκ τῶν ξένων χωρῶν. Ἐν ἀνάγκη, ἐφ' ὅσον εἶναι συμφέρουσα γιὰ τὴ διαμόρφωση χαμηλῆς τιμῆς προϊόντων ἐκ χάλυβος, ἀκόμη καὶ ἀναστολὴ τῆς λειτουργίας τῶν ὑψικαμίνων, ἐκτὸς ἂν ἡ τιμὴ τοῦ προϊόντος χυτοσιδήρου καταστῇ συναγωνιστικὴ. Θὰ συνέφερε ἴσως ἡ ἀθρόα εἰσαγωγὴ χυτοσιδήρου σὲ μεγάλες πασότητες σὲ περιόδους ντάμπινγκ ἢ ἡμιντάμπινγκ, παρὰ τὴν ἀρχικὴ συναλλαγματικὴ ἐπιβάρυνση καὶ ἡ ἐξαγωγὴ προϊόντων ὅπως σιδήρου μπετόν ὅλων τῶν ποικιλιῶν καὶ φίλ - μασὶν ξεκινώντας ἀπὸ φθηνὴ πρώτη ὕλη χαλυβουργίας.

3. Ἰδρυση μεταλλουργικῶν ἐπιχειρήσεων ἐγχρώμων χαλύβων μὲ συμμετοχὴ τοῦ δημοσίου (νικελιοχάλυβες, κλπ. εἰδικοί), γιὰ ἀξιοποίηση τῶν ποικιλιῶν μεταλλευμάτων, ποὺ συνδυάζονται μὲ τοὺς χάλυβες καὶ χρησιμοποίησι ἐντατικὴ τοῦ φθηνοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος (προνομιακὴ τιμὴ στὶς ἐπιχειρήσεις, ποὺ συμμετέχει τὸ ἐλληνικὸ δημόσιο) καὶ τέλος διαπραγματεύσεις γιὰ ἀναθεώρηση τῆς συμβάσεως Τὸμ Πάππας σ' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ Χαλυβουργεῖο ἢ ἀκόμη καὶ μερικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως μὲ ἀποδοχὴ ἀκόμη καὶ τῶν τυχόν συνεπειῶν, εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. Ἡ ἀνάγκη ἐνιαιοῦς πολιτικῆς στὸ βασικὸ αὐτὸ γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας ταμέα τῆς χαλυβδοβιομηχανίας καὶ ἡ ἐξασφάλιση ἀνεξαρτησίας ἀπ' τὰ μονοπώλια τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας.

(Συνεχίζεται)